

Renault MÉGANE en
TALISMAN
Vanaf slechts 21% bijtelling

[ONTDEK MEER](#)

RENAULT
Passion for Life

nrc.nl

Digitale editie

Webwinkel

Carrière

Uitloggen

Binnenland

Buitenland

Economie

Cultuur

Sport

Opinie

Wetenschap

Tech & Media

Meer ▾

Advertentie

Integratie: tussen hela- hola en was- het-maar-waar

✍ Sheila Kamerman ⌚ 29 januari 2010

Frans Verhagen: Hoezo mislukt? De nuchtere feiten over de integratie in Nederland. Nieuw Amsterdam, 256 pagina's. €17,95

Gaat het echt zo slecht met de integratie in Nederland? Frans Verhagen, publicist en hoofdredacteur van [amerika.nl](#) denkt van niet. Hij ziet een geslaagder integratie dan het 'mediabombardement van negativisme' doet geloven en schreef daar een boek over: Hoezo mislukt? De nuchtere feiten over de integratie in Nederland.

Om de toestand van de integratie op te nemen, ging Verhagen niet de straat op. Hij doorploegde wel een enorme stapel boeken, proefschriften en recent verschenen rapporten van onder meer het Centraal Bureau voor de Statistiek, het Sociaal en Cultureel Planbureau en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Zijn boek is dan ook opgebouwd als de rapporten waarop het is gebaseerd, in hoofdstukken over de 'aantallen' (moslims), 'taal', 'onderwijs', 'arbeidsmarkt', 'vrije tijd' enzovoort. En in elk van zijn hoofdstukken geven de feiten

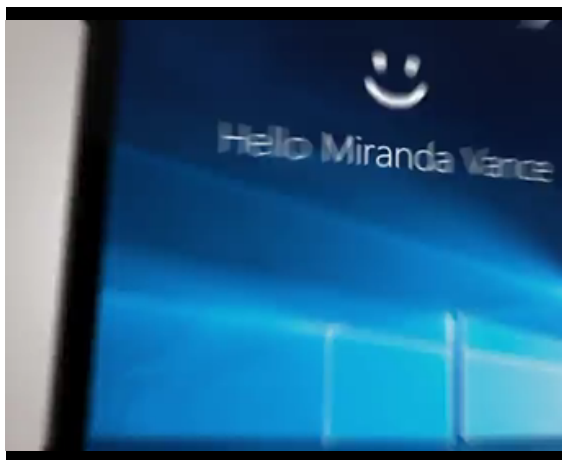
7% rente op JR Shipping Obligaties

Meer veerkracht, meer perspectief. Met die missie geeft rederijgroep JR Shipping obligaties uit. Deelname vanaf € 10.000,-. Looptijd: 7 jaar. Vaste jaarrente onder unieke garantstelling: 7%. [Lees hier verder](#)

ondubbelzinnig aan dat het prima gaat met de integratie. De taal, bijvoorbeeld, is nauwelijks meer een probleem: bijna honderd procent van de tweede generatie heeft Nederlands als primaire taal, de derde generatie zal dus opgroeien met Nederlands als eerste taal, stelt Verhagen. Als er slecht Nederlands wordt gesproken, dan is dat een maatschappelijk probleem: 'Alle jonge Nederlanders blijken het Nederlands slecht te beheersen, of ze nu allochtoon of autochtoon zijn, Limburger of Friezin, Somalische of Kroaat.'

Advertentie

En in het onderwijs doen de allochtonen het ook helemaal niet slecht. Tweede-generatie-allochtonen gaan veel vaker naar de middelbare school dan hun ouders, ruim twaalf procent van de studenten aan de universiteit is van niet-westerse afkomst. Hoe was dat een generatie terug? Bijna niemand van niet-westerse afkomst studeerde in Nederland. Marokkaanse meisjes zijn bezig aan een ware opmars in de samenleving. En ook over de arbeidsmarkt weinig klachten. De tweede-generatie-allochtonen zijn veel minder vaak werkloos dan hun ouders. Als allochtonen een opleiding aan hogeschool of universiteit hebben afgerond, hebben ze even vaak werk als autochtonen.

Deze positieve houding van Verhagen is verfrissend. En hij heeft natuurlijk een punt.

Trending

Veel gedeeld

Opgejaagd? De Zweedse vrouw kan het wel allemaal tegelijk

ASSOCIATIEVERDRAG

Alles wat je moet weten over het Oekraïne-referendum op 6 april

SALAH ABDESLAM

De tramtechnicus die terrorist werd - een portret van Abdeslam

Of je worst lust....

HALBE ZIJLSTRA

Als de boel uit de hand loopt, ga ik niet zitten wachten op Europa

Met heel veel allochtonen gaat het inderdaad prima en dat feit wordt vaak vergeten in de verhitte discussies over hangjongeren en schooluitval. Of, zoals Verhagen schrijft: ‘De kranten plaatsen opruiende berichten over wat „zij” nog allemaal moeten doen om „wij” te worden of waarom dat nooit zal lukken.’

Maar toch. Bij het lezen van het boek bekruipt je ook een gevoel van eenzijdigheid. Schrijf je een boek over de zo goed gelukte integratie, dan moet kennelijk alles goed zijn, lijkt het. En dat is niet zo, niet alles gaat goed. Zoveel zwarte scholen die structureel worden gemeden door witte leerlingen, zoveel witte scholen die maar niet willen verkleuren, zoveel uitval in het onderwijs, zoveel allochtonen die het niet redden op de arbeidsmarkt, dat zijn óók de feiten. Verhagen noemt die negatieve kanten wel, maar met lichte weerzin. Zo schrijft hij in het hoofdstuk over arbeidsmarkt: ‘De schaduwkant van deze over het geheel genomen positieve ontwikkeling is dat een voorlopig nog steeds relatief groot deel van de allochtonen achterblijft.’ En meteen erachter aan: ‘Maar die deling tussen succesvolle en minder succesvolle burgers geldt voor de hele samenleving.’ Sympathiek optimisme, maar soms tegen beter weten in.

Een ander voorbeeld. Het klopt dat hogescholen en universiteiten klagen over het taalniveau van hun studenten (autochtoon én allochtoon). Maar bedoelen die klagers echt dat de taalvaardigheid van de studenten gebrekkig is en dat ze te weinig kennis hebben van idioom? En geldt dat werkelijk voor allochtone en autochtone studenten in gelijke mate? Het is in elk geval een feit dat veel allochtone kinderen al met een taalachterstand aan de basisschool beginnen en die niet meer kunnen inhalen. De constant positieve uitleg is gekunsteld. Wat is er eigenlijk op tegen om te midden van al dat goede nieuws niet ook de schaduwkanten onder ogen te zien?

De hoofdstukken over geloof en identiteit zijn het leukst. Daarin strooit Verhagen minder met cijfers en dat maakt het betoog leesbaarder. Verrassende conclusies heeft Verhagen niet: 'Er wordt te veel gedacht in termen van „wij” en „zij”.' Hij vat de discussie over die onderwerpen van de afgelopen jaren wel helder samen.

Aan het begin van het boek schreven GroenLinks-Kamerlid Tofik Dibi en Lijsttrekker van Leefbaar Rotterdam Marco Pastors ieder een voorwoord. Tofik Dibi is enthousiast en schrijft: 'Nederland snakt naar een nieuw verhaal en 2010 zal het jaar van de omslag zijn. [...] Het doemscenario heeft zijn langste tijd gehad.' Het hoofdstuk van Marco Pastors heeft, niet geheel onverwacht, de titel: 'Was het maar waar'.

Samen vormen ze een mooie introductie tot het boek van Verhagen. Want deze waarheid heeft twee kanten.

 Mail de redactie

Elke dag gratis het beste van NRC. Schrijf je in voor onze nieuwsbrieven.

Jouw e-mailadres

Aanmelden

Lees ook deze artikelen

RTL Nieuws	4.8%	9 - 187
Telegraaf	4.0%	10 - 250
NOS	3.7%	15 - 400
Nieuwsuur	2.8%	2 - 70
Volkskrant	2.0%	4 - 193
NRC Media	1.9%	4 - 215

**Alle
nieuwmakers
lijken op elkaar**

3 FEBRUARI 2015

**Alloctonen
integreren juist
waanzinnig goed**

21 JANUARI 2010

Advertentie

LIGATUS

Zoekend naar scootmobiel?

Ontvang hier binnen 1 dag, kosteloos en vrijblijvend, 3 offertes van betrouwbare leveranciers.

Huis Aankoop & Verkoop!

Huis kopen of verkopen? Vind hier uw Makelaar & bespaar nú fors op uw kosten!

BTW-vrij en geen rente

Kies voor de Fiat 500, 500L of 500X! Betaal geen BTW en geniet 3 jaar van rentevrije financiering.

nrc.nl
Over NRC

Auteursrecht
 Privacyverklaring
 Leveringsvoorwaarden
 Cookies
 Stijlboek

Mijn NRC

Inloggen
 Account aanmaken
 Digitale editie
 Mijn abonnementen
 Service & bezorging

Contact

Redactie
 Opinieredactie
 Colofon
 AdSales
 Klantenservice

NRC Websites

NRC Q
 NRC Media
 NRC Carrière
 NRC Live
 NRC Webwinkel

